

April 2025 – Jaargang 2, nummer 4

Wij Zêeuwen

E-magazine van Senioren Regio Zeeland,
onderdeel van Senioren Brabant-Zeeland.

P.4
‘Zie ik de lichtjes van
de Schelde
Dan gaat mijn hart
wat sneller slaan’

P.18
‘April; ontleend aan
apricus (L): door de zon
beschenen’

P.23
‘Ik ben bij je’
The Passion 2025

P.24
Oprichting van de Partij
voor planten definitief
op 01-04-2025

‘Wij Zêëuwen’
is een uitgave van
Senioren-Zeeland

Blijf ons ondertussen ook volgen op:

 facebook.com/kbo.zeeland.3

en

Voor al het andere nieuws vanuit
Senioren-Zeeland kijkt u op
onze website

<https://senioren-zeeland.nl>

Redactie Wij Zêëuwen:

Jan van den Boom
Lillianne van der Ha
Rob Rijkschroeff

E-mailadres redactie:
wijzeeuwen@kbozeeland.nl

Art Direction

Jan van den Boom

Het toesturen aan ‘Wij Zêëuwen’
van foto’s en teksten impliceert
toestemming tot publicatie.
Toegestuurde teksten worden niet
automatisch geplaatst.

Indien u als afdeling iets te melden
hebt voor ‘Wij Zêëuwen’
of de digitale ‘Wij Zêëuwen’ niet
meer wenst te ontvangen, dan
kunt u dit melden via e-mail:
wijzeeuwen@zeelandnet.nl

Kijk voor het laatste nieuws
op de websites

www.senioren-zeeland.nl of
www.seniorenbrabantzeeland.nl

Voorwoord

Beste lezers,

Wie van u kent niet het prachtige kunstwerk van Botticelli uit 1483: De geboorte van Venus. Ook achter dit schilderij schuilt volop symboliek. Venus is de Romeinse tegenhanger van Aphrodite. Een van de verhalen over deze godin van de vrouwelijke schoonheid, liefde, seksualiteit en vruchtbaarheid vertelt dat zij is voortgekomen uit het schuim van de zee.

In het artikel op p.18 over het ontstaan van de namen van de maanden wordt beweerd dat Aphrodite de naamgeefster is van de maand April.

April is ook de maand van The Passion, dat dit jaar op Witte Donderdag in Terneuzen plaatsvindt met als thema: ‘Ik ben bij je’. We lezen erover op pagina 23.

Interessant om te zien hoe mensen de Goede Week beleven. Daar waar het nog mogelijk is, blijven mensen de kerken bezoeken om te luisteren naar de Bijbelverhalen. Anderen zien al maanden uit naar hun jaarlijkse bezoek aan de Matthäus Passion.

Het woord passie betekent hartstocht, iets wat je doet en betrekking heeft op het hart; een handeling waar je ontzettend veel van houdt, zoals muziek maken, klimmen, voor iemand zorgen, lezen, tuinieren of fotograferen. Passies hebben vaak te maken met creativiteit, zelf iets maken of creëren.

Passies hebben vaak ook te maken met (zoeken naar) zingeving. Zoeken naar iets wat groter en belangrijker is dan jijzelf. Bewust of onbewust herinnerd willen worden.

Zo beschouwd zien we veel mensen met een passie. Wij Zêëuwen is bij uitstek een platform waar we passies kunnen delen.

Veel leesplezier

Inhoud

6

10

14

20

27

- 2 Info
- Voorwoord
- 3 Inhoud
- Activiteit afdeling**
- 4 Shanty-en met de Dekzwabbers
- Rubriek 'Kunst in Zeeland'**
- 6 Schilderen is voor mij 'in de verf' zijn
- Activiteit Senioren Zeeland**
- 9 Drie jaar commissie M en R
- Algemeen**
- 10 Pollencode: ROOD
- Activiteit afdeling**
- 12 Senioren Hulst bowlen met/zonder bumpers
- Column Ton Roumen**
- 13 Gemeenschap ervaren in de stilte
- Beeld in beeld**
- 14 Oranje-beelden
- Algemeen**
- 17 Ave verum
- Rubriek 'Waar komen de namen vandaan'**
- 18 De maanden
- Rubriek 'Natuur in Zeeland'**
- 20 In de rietvelden van inlaag Vlietepolder
- Algemeen**
- 23 'Ik ben bij je'
- Een rugzak vol tradities**
- 24 1 april kikker in je bil
- Hersenspinsels**
- 26 Vogelvrij
- Activiteit afdeling**
- 27 'Heinkenszandse borrelpraat'
- Algemeen**
- 28 De 'winterblues' is zo voorbij
- Activiteit Senioren Zeeland**
- 30 Oproep voor HUBA'S
- Activiteit afdeling**
- 31 Muzikale bingo Senioren Vereniging Goes

'Zie ik de lichtjes van de Schelde
Dan gaat men hart wat sneller slaan'

Shanty-en met de Dekzwabbers

Zangmiddag met Senioren Philippine

De afdeling Philippine heeft op 11 maart 2025 een gezellige middag beleefd. De voorzitter heette de aanwezigen van harte welkom.

Onder het genot van een kopje koffie of thee met een versnapering kon de zangmiddag beginnen.

Tijdens de pauze kon eenieder die dat wilde een drankje nuttigen. Na een geslaagde middag dankte de voorzitter de koorleden voor hun inzet en wenste zij iedereen wel thuis en tot een volgende keer.

Verslag en foto's: Ben Vlegels.

Voorgaand verslag van Ben Vlegels maakte me dusdanig nieuwsgierig dat ik Cees van den Broek heb aangeschreven. Nog diezelfde avond kreeg ik een uitgebreid en enthousiast antwoord. Dat wil ik u natuurlijk niet onthouden.

Shantykoor

‘Het Shantykoor de Dekzwabbers is in 2003 opgericht door een groepje schippers van wie de meesten gestopt waren met varen en aan de wal in Terneuzen woonden. Na een paar maanden werd dit zo'n succes dat we moesten uitzien naar een dirigent. Dat werd Irena Durinck uit Walsoorden. Zij is nu al gedurende bijna 22 jaar onze dirigent, onder wiens bezielende muzikale leiding ons gemengd koor floreert. Het koor telt gemiddeld tussen de twintig en dertig leden en wordt begeleid door 1 à 2 accordeons plus gitaar, banjo en trom.’

Veel schipperzangers van het eerste uur zijn helaas overleden. Zij zijn vervangen door mensen van de wal, zoals wij dat zeggen.’

Repertoire

Het koor zingt Shantylieederen en oude zeemannsliedjes in het Nederlands, Engels en Duits. De liederen raken de heimwee naar huis, vrouwen, liefde, eenzaamheid en niet te vergeten: drank.

Oorspronkelijk zijn shanty's oude werklieederen die in verschillende tempo's werden gezongen naar gelang het ritme van de werkzaamheden aan boord van de oude zeilschepen. Na gedane arbeid werden in de logies zogenaamde ‘forebidders’ gezongen die soms ter plaatse werden verzonnen. Zeemannsliedjes werden meer aan de wal gezongen door een veel groter publiek.

Optredens

‘We hebben in al die jaren veel optredens verzorgd, in bejaardentehuizen, maar ook op festivals en havenfeesten. Door Covid hebben we helaas veel leden verloren. Gelukkig kregen we daarna versterking van leden van het voormalig IJzendijkse mannenkoor ‘De David Minstrels.’ We streven ernaar zo'n vijf keer per jaar op te treden. We doen het echt voor ons plezier.’

Over het optreden op 11 maart voor de Senioren Philippine niets dan lof. Vriendelijke ontvangst, goed geregeld, in een mooi ingerichte zaal met een prachtig ruim podium. We hebben ongeveer de helft Nederlandstalige en de rest Engelse en Duitse liederen ten gehore gebracht en we hopen dat de mensen het leuk vonden. Voor mijn gevoel zaten er rond de honderd mensen in de zaal, het was in ieder geval fijn publiek.’

Rob Rijkschroeff
redactielid Wij Zêëuwen

Schilderen

is voor mij

'in de verf'

zijn

WJP

*Willem Ploum met
'You are dancing in
my heart',
olieverf op doek
100 x 100 cm.*

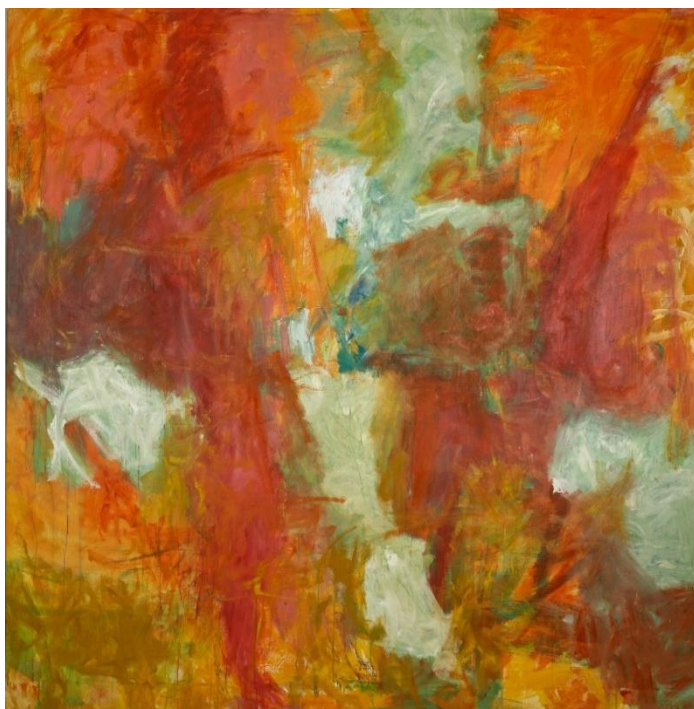
'Wat voor thee willen jullie? Ik heb Earl Grey'. Kort daarna: 'Russische weliswaar'. Het 'grimlachje' op zijn gezicht verraad dat hij zijn opmerking zelf nog even moet verwerken.

Willem Ploum (1945) verlangde op zijn zolderkamer in Kerkrade, waar hij ook al wel schilderde, hevig naar 'het echte leven'. Amsterdam lonkt. Willem kiest voor een studie Nederlands. We spreken over de jaren 60, vóór de Maagdenhuisbezetting van 1969.

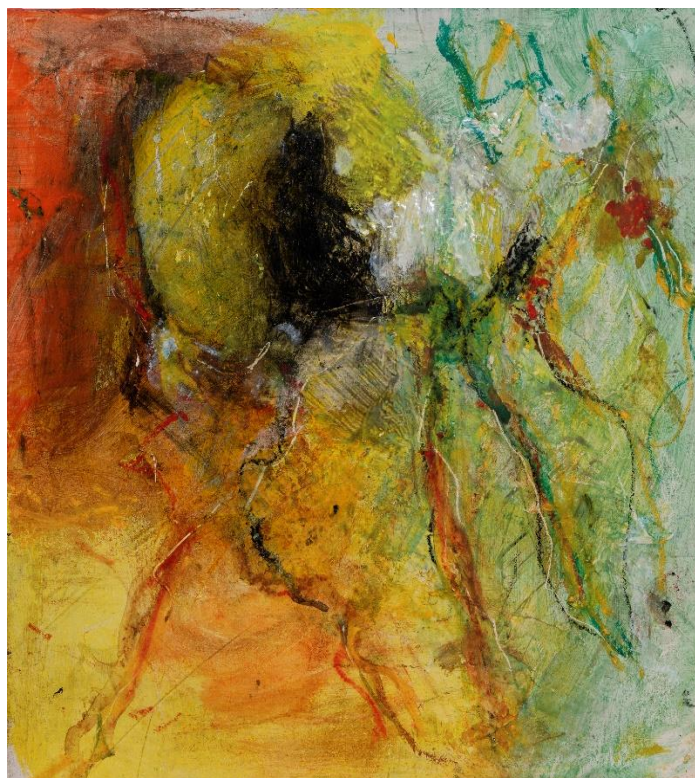
In Amsterdam ontmoet hij Jan Capello. Ze studeren hetzelfde vak en gaan daarmee beiden het onderwijs in. Ze delen vanaf die tijd vooral ook hun passie voor de schilderkunst.

Als Willem in 1980 in Zeeland komt wonen, gaan ze samen naar de Stedelijke Academie voor Schone Kunsten in Sint Niklaas (B) waar ze de Hogere Graad en de Specialisatie Graad Schilderkunst behalen. Een gezamenlijke expositie in 2015 in Kats krijgt de toepasselijke naam: *'Brothers in Art'*.

Tot op de dag van vandaag schilderen ze wekelijks samen in het atelier van Willem, vaak zwijgend. Willem heeft naast het lesgeven op de Zeeuwsche Dag/Avond School (mavo, havo, vwo), tweede kans-onderwijs ook altijd bewust tijd willen en kunnen besteden aan de schilderkunst en aan theatervoorstellingen.

"Dylan it's chicken", olieverf, 200 x 200 cm.

"Zomerland 2", olieverf 16 x 16 cm.

Geïnspireerd dan wel beïnvloed door?

'Dat zijn er natuurlijk altijd heel veel. Je pakt van alles mee uit de wereld om je heen. Alles komt binnen. In mijn HBS-tijd in Limburg zag ik werk van Charles Eyck (1897-1983), beeldend kunstenaar en expressionistisch schilder'.

Willem loopt naar zijn boekenkast die uitpuilt van de kunstboeken en haalt twee lijvige werken tevoorschijn. "De expositie in Parijs van de Amerikaanse kunstschilderes Joan Mitchell (1925-1992), abstract expressionist, heeft diepe indruk op mij gemaakt. Er gaat niets boven een schilderij in het echt zien, daar kan geen kunstboek tegenop.

Blader maar eens in dit boek over het werk van Ger Lataster (1920-2012), een 'Amsterdamse Limburger'. Als je zo'n werk in het echt ziet, kun je het pas werkelijk ervaren".

Abstract expressionist

"Ik gebruik overwegend olieverf en werk met mijn handen, met een penseel, met doeken. Ik wil niet figuratief schilderen. Ik begin. Ik heb niet iets in mijn hoofd in de geest van 'dat wil ik maken'. Ik laat me leiden door mijn intuïtie. Het begint met een kleur. Het mooiste is het als het swingt. Dan ben ik vertrokken.

Dan voel ik mij senang. Ik wil er lekker in zitten. En ook: wat geeft het kunstwerk terug? Ik wil het zelf mooi vinden. Dan is het wel mooi meegenomen als een ander het ook mooi vindt, natuurlijk. Ik kan erin verdwijnen. Je bent bezig. Je hebt niet in de gaten dat de tijd verstrijkt. De motoriek, de beweging. Het gevoel (of is het een besef?) van ‘het gaat lukken’. In het moment de vorm laten ontstaan. Wanneer is het klaar?”

“Mijn vrouw Marianne leest mij via het kunstwerk. Zo bedacht ze bij het zien van mijn werk als titel ‘Twee zusjes’”(olieverf 200 x 200 cm).

Zeeland

“Alles uit de wereld om me heen kan van invloed zijn op wat ik maak. Soms is de natuur eerste aanzet, zoals het steeds wisselende licht. Zeeland betekent voor mij: platheid, ruimtelijkheid, verre blik. Het water, de zee. Ik heb water eigenlijk pas in Zeeland écht ontdekt. Als kind uit Kerkrade op schoolreisje in Den Haag heb ik in Scheveningen voor het eerst de zee gezien. De omgeving waarin je bent is van invloed op de ‘landschappelijkheid’ van het schilderij.”

Tentoonstelling

In de tweede helft van april valt werk van Willem Ploum te bewonderen in Galerie Kats, Dorpsstraat 16 te Kats, het atelier van Lenny van Broekhoven.

De opening van de expo is op zaterdag 19 april om 14.30 uur.

De finissage is op 11 mei.

Portfolio: <https://willeploum.nl>

Foto's: Peter Wijkhuys

Tekst: Jan van den Boom en Rob Rijkschroeff

‘Schuim der zee’, Olieverf 62 x 160 cm

‘Het schilderen van het rood’, acrylverf, 210 x 450 cm. Foto: Marianne Blankenburgh

De commissie Mens en Religie timmert al drie jaar aan de weg

De oproep in het maartnummer voor de excursie naar Scherpenheuvel en Averbode op woensdag 23 april 2025 leverde al snel 23 aanmeldingen op. Daarna volgde een flyer, verspreid door de secretarissen van de afdelingen. Een week later waren er 50 deelnemers! Met dank.

Augustinus schrijft in zijn column: “We snakken zo ontiegelijk veel naar vrede, rust, medemenselijkheid, beschaving. Dus naar de mogelijkheid om je een ‘vrije vogel’ te voelen. Ook al is dat in gebondenheid. Een gebondenheid overigens die je ‘vrijlaat’ in heel veel dingen.”

Wat mij eigenlijk altijd weer opvalt bij bezoeken aan kloosters en abdijen is hoe vrij kloosterlingen zich voelen in de ogenschijnlijke gebondenheid van het kloosterleven. Misschien helpen die regels en dat ritme hen juist op weg naar die vrijheid van geest.

Wat kunnen wij daarvan leren in ons eigen leventje? Hoe vrij voelen wij ons? Wellicht dat we een stukje van het antwoord ontdekken in de ontmoeting met onze reisgenoten van alweer de derde excursie georganiseerd door de commissie Mens en Religie.

Commissie Mens en Religie

Inmiddels is de commissie Mens en Religie al drie jaar actief. In de Algemene Vergadering van 19 april 2022 werd afscheid genomen van Tom Brooijmans als pastoraal adviseur. Tom was in die functie sinds 2013 de opvolger van oud-deken Jan Aarts. Door een statutenwijziging wordt de functie van pastoraal adviseur opgeheven.

De commissie identiteit en pastoraat organiseerde van 2014 tot 2020 veel activiteiten, maar was door omstandigheden al een tijdje minder actief en wordt nieuw leven ingeblazen. Daarbij past een nieuwe naam: *commissie Mens en Religie*. Tom draagt het voorzitterschap over. De commissie vergadert vier keer per jaar in een zeer gemoedelijke sfeer op de pastorie in Lewedorp. Tot in 2020 werden identiteitsdagen georganiseerd in de Blaauwe Hoeve in Hulst. Tom Brooijmans ging op zo’n dag voor in de viering. Deze dagen worden door zeker honderd mensen bezocht. Het is nog niet eens zo heel lang geleden.

Ontmoetingsdagen beginnend met een eucharistieviering lijken anno 2025 niet echt meer haalbaar, maar de commissie heeft inmiddels wel ontmoetingsmiddagen georganiseerd in Sluiskil en Ovezande rond thema’s als ‘Gesprekspartner Levensvragen’, ‘Omgaan met dementie als mantelzorger’ en ‘Rouw en Verlies’. Ook organiseerde de commissie excursies naar kloosters en abdijen in Brecht en Meersel Dreef (2023), Berne (2024) en in april 2025 naar Averbode en Scherpenzeel.

Op excursie naar Berne in 2024

Identiteit en pastoraat

Ondertussen heeft onze commissie ook aansluiting gevonden bij de commissie identiteit en pastoraat van Senioren Brabant. Zo werd meegewerkt aan de voorbereiding van de Kloosterdag op 4 april in Teteringen. Thema van de dag: Weer (samen) leren bidden.

*Namens de commissie Mens en Religie,
Rob Rijkschroeff, voorzitter*

DE ONZICHTBARE VIJAND

De lentezon schijnt fel aan de strakblauwe hemel. Een briesje speelt door de bomen, neemt een wolk van kleine, onzichtbare deeltjes mee en verspreidt deze over het hele land. Niemand ziet het, maar voor sommige mensen is dit het begin van een ramp. De vijand is in aantocht.

Raf kijkt op zijn telefoon en slikt. “Pollenalarm: CODE ROOD.” De melding op het scherm voelt als een noodoproep. Hij weet wat dit betekent. Niezen, tranende ogen, ademnood. De lente is voor hem geen seizoen van vreugde, maar van overleven. Hij staart naar buiten. Overall ziet hij gevaar: de bloeiende bomen, het wuivende gras. De lucht is bedrieglijk helder, maar hij weet dat miljoenen vijandige pollen onzichtbaar rondzweven, wachtend op hun kans om hem aan te vallen.

DE EERSTE AANVAL

Het begint met een lichte kriebel in zijn neus. Een voorbode. Raf weet dat hij nog maar seconden heeft voor dat het losbarst.

Hij rent naar de badkamer en trekt een la open. Niets. “Waar zijn die verdomde pillen?!” mompelt hij terwijl hij de kastjes overhoophaalt. Zijn antihistaminica zijn verdwenen.

Dan gebeurt het. De eerste nies. Eén, twee een salvo van vijf achter elkaar. Zijn ogen prikken. De vijand is binnen. Hij strompelt naar de spiegel en schrikt van zijn eigen spiegelbeeld. Rode ogen, opgezwollen oogleden, een druipende neus. Dit is nog maar het begin.

DE LUCHTAANVAL

Buiten is het rustig. Te rustig. De bomen bewegen nauwelijks, maar Raf weet dat de echte dreiging niet zichtbaar is. Hij voelt het in de lucht. Een droge windvlaag waait door het raam en laat een dun laagje geel poeder achter op de vensterbank. De vijand infiltreert.

Zijn ademhaling wordt zwaarder. Zijn keel voelt alsof hij langzaam wordt dichtgeknepen. Dit is geen gewone allergieaanval. Dit is oorlog.

Hij moet zich voorbereiden. Hij grijpt zijn zonnebril – zijn schild tegen de rondzwevende pollen – en trekt zijn hoodie over zijn hoofd. Vervolgens haalt hij diep adem en stapt naar buiten. De eerste seconden gaat het goed. Maar dan komt de volgende aanval. Een plotselinge windstoot jaagt een nieuwe golf pollen zijn kant op. Zijn lichaam reageert onmiddellijk. Zijn longen verkrampen, zijn ogen branden, zijn huid jeukt alsof hij in een brandnetelstruik is gevallen. Hij moet hier weg. Snel.

OP ZOEK NAAR HET ANTIDOTUM

Er is maar één optie. Raf moet naar het enige gebouw in de stad dat hem kan redden: de apotheek. Hij springt op zijn fiets en trapt zo hard als hij kan, terwijl hij de tranen – of waren het pollen? – uit zijn ogen veegt. De stad is een slagveld. Mensen overal om hem heen snuiven en proesten. Een man met rode ogen schiet een supermarkt in, een vrouw wrijft wanhopig in haar gezicht, terwijl ze haar auto in springt. Raf weet dat hij niet alleen is in deze strijd.

Bij de apotheek aangekomen, botst hij bijna tegen een andere jongen op. Ze kijken elkaar aan en herkennen onmiddellijk de tekenen van een lotgenoot. “Allergie?” vraagt de jongen. “Code rood,” antwoordt Raf. De jongen knikt en haalt een klein doosje uit zijn jaszak. Antihistaminica. Het enige wapen tegen de vijand. “Dit is het laatste pakje,” zegt hij. Raf aarzelt geen seconde. “We delen.”

DE LAATSTE VERDEDIGINGSLINIE

Met het medicijn in zijn systeem voelt Raf hoe de aanval langzaam afzwakt. Zijn neus is minder verstopt, zijn ademhaling normaliseert, zijn ogen jeuken minder. Maar hij weet dat dit slechts een tijdelijke overwinning is. De vijand zal terugkomen. Morgen. Volgende week. Volgend jaar.

Terwijl hij naar huis fietst, vat hij een plan op. Hij zal zich niet meer laten verrassen. Hij zal voorbereid zijn.

- Hij zal elke ochtend het pollenalarm checken.
- Hij zal de ramen gesloten houden en luchtreinigers inschakelen.
- Hij zal handschoenen dragen als hij zijn fiets pakt.
- Hij zal altijd, altijd, antihistaminica op zak hebben.

De oorlog is nog niet voorbij, maar Raf is klaar voor de volgende aanval.

Want in een wereld waar pollen als een onzichtbare storm rondwaren, kun je maar beter voorbereid zijn.

EINDE... OF TOCH NIET?

Pollenallergie

De term pollenallergie is een verzamelterm voor een overgevoelighedsreactie voor diverse pollen-soorten.

In de volksmond wordt een pollenallergie ook wel hooikoorts genoemd. In tegenstelling tot wat de naam doet vermoeden, is hier zeker geen sprake van een allergie voor hooi, maar voor het stuifmeel dat wordt afgestoten door grassen, bomen, onkruiden en bloemen.

De verspreiding van dit stuifmeel vindt niet het hele jaar plaats, maar een specifieke periode. Een pollenallergie is dan ook een seizoensgerelateerde vorm van overgevoelighedsreactie. Op een pollenkalender kun je dan ook aflezen in welke periode de overlast het grootst zal zijn.

Hoe ontstaat een pollenallergie?

Een pollenallergie is een overgevoelighedsreactie van het lichaam. Deze reactie ontstaat doordat het immuunsysteem in het lichaam een verkeerde diagnose stelt. Het immuunsysteem is een afweersysteem in het menselijk lichaam dat gericht is op het binnendringen van schadelijke virussen en bacteriën te voorkomen. In geval van een allergie worden niet schadelijke eiwitten, allergenen, gezien als schadelijk. Hierdoor treedt het afweermecanisme in werking dat merkbaar is door verkoudheidsklachten.

Een loopneus verdrijft schadelijke stoffen. Een dichte neus is een barrière voor deze stoffen.

Wat te doen tegen een pollenallergie?

Bij een allergie geldt altijd dat je contact met de bron het beste kunt voorkomen om de overlast te vermijden. Dit is in geval van stuifmeel uiteraard niet te voorkomen. Je kunt in dat geval kiezen voor symptoombestrijding door antihistaminica te gebruiken. Een andere keuze die je kunt maken als je veel overlast hebt van een pollenallergie is allergie immunotherapie. Deze therapie richt zich op de oorzaak en is gericht op de overgevoelighedsreacties van het lichaam waardoor zij tolerant zullen worden (en blijven) voor stuifmeel. Het immuunsysteem wordt hierbij gewend gemaakt met het graspollenallergeen.

Senioren Hulst bowlen met/zonder bumpers

Op donderdag 20 maart hebben we weer gebowld in de Bourgondiër. De aanmelding vooraf was goed, maar helaas waren er enkele ziekenhuisopnames, waardoor een aantal mensen verstek moest laten gaan. We hebben 23 bowlers overgehouden.

Zoals gebruikelijk was het weer heel gezellig. Iedereen liet zich de koffie en de appeltaart goed smaken. Hoogste tijd om schoenen uit te zoeken en aan de slag te gaan. De ene groep heeft gebowld met de hekjes omhoog, dat is handig als je niet meer zoveel kracht in je handen en armen hebt. Maar de meesten hebben ervoor gekozen om zonder hekjes te spelen.

Zoals gebruikelijk kwam er weer veel te snel een eind aan. Op naar de volgende keer. Hieronder de uitslag. Om een eerlijke uitslag te krijgen, hebben we de behaalde punten van iedereen gedeeld door het aantal beurten dat hij of zij heeft geworpen. Verder is de groep met hekjes apart beoordeeld.

Hierbij de uitslag:

De groep met hekjes:

Nr.1 en 2.: met een gedeelte eerste plaats: Annie de Bruyn - Drumont en Toon Bossers met een gemiddelde van 9,8 per beurt.

Nr.3.: Mien Hoek-Willaert met een gemiddelde van 7.8 per beurt.

De groep zonder hekjes:

Nr.1.: George Verwilligen met een gemiddelde van 10,27 per beurt.

Nr.2.: Tilly van der Veeken met een gemiddelde van 8,15 per beurt.

Nr.3: Cecile Vonk-Hulshout met een gemiddelde van 8,04 per beurt.

We hopen dat de volgende keer iedereen weer mee kan doen!

Tekst: Tilly van der Veeken.

Gemeenschap ervaren in de stilte

Mijn hele leven maak ik al mee dat er ontkerkelijk is. Toen ik in 1977 in Nijmegen ging wonen en studeren waren er destijds twintig parochies en tien protestante Gemeenten in de stad. De voortschrijdende ontkerkelijkheid noopte tot een reductie van het aantal parochies. Vanaf juli zal er nog maar één parochieverband bestaan.

Voor die ontkerkelijkheid worden allerlei redenen genoemd. Zo zou de kerk niet voldoende meegaan met de moderne tijd en teveel vasthouden aan traditionele geloofswaarheden, sleetse liturgische rituelen en te weinig oog hebben voor persoonlijke zinvragen. Daar komt bij dat kerken moeten concurreren. Milieu en duurzaamheid, persoonlijke groei en innerlijkheid, mindfulness en meditatie, zorg voor dak- en thuislozen en de voedselbank hebben ook de aandacht van andere organisaties.

Toch denken geleerden zoals filosoof en theoloog Tomáš Halík dat de toekomstige kerk kansen heeft. In zijn boek *De namiddag van het christendom* schrijft hij dat de kerk zich kan profileren met vraagstukken rond bevrijding uit onderdrukking, milieu, klimaat en armoede. Verrassend is ook dat hij betekenisvolle elementen uit het boeddhisme zoals compassie en meditatie noemt.

Met de voortschrijdende ontkerkelijkheid verdwijnt ook de kerk als gemeenschap. Die constatering wordt breed bevestigd en ook betreurd. Met de krimp van kerken gaat kennelijk ook de gemeenschap teloor, alsof je het kind met het badwater weggooit. Want: gemeenschap betekent dat mensen elkaar opzoeken en zich samen kunnen buigen over zinvragen, er voor elkaar kunnen zijn en elkaar helpen. Ik prijs me gelukkig dat ik een bijdrage kan leveren aan het gemeenschapsaspect.

Links en rechts ontstaan er kleinere en hechtere gemeenschappen waar zingeving, spiritualiteit en meditatie aan de orde zijn. Met mijn kloosterretraites is er een kring van mensen ontstaan die in retraite gaan. Behalve rust en reflectie zoeken zij gelijkgestemden, mensen die dezelfde vragen stellen, bespreken en naar persoonlijke antwoorden zoeken.

Met mijn kloosterretraites is er een kring van mensen ontstaan die gelijkgestemden zoeken, mensen met dezelfde vragen.

Deelnemers hoor ik verzuchten hoe belangrijk het voor hen is in vrijheid existentiële vragen te delen en te thematiseren. Hoe kan ik leven in vrede? Hoe laat ik negativiteit en onzuiverheid los? Hoe kan ik leven vanuit mijn hart? Het stellen en delen van dit soort vragen zorgt voor humane cohesie en ontwikkelt een sterk gemeenschapsgevoel.

Soms hoef je niet eens vragen te stellen om een gemeenschapsgevoel te ervaren. Tijdens de afgelopen kloosterretraite zat ik met mijn groep samen met een andere groep te eten in de refter. We aten allen in stilte, maar toch was er een sterk gevoel van verbondenheid.

Dat is misschien nog wel sterker wanneer je zwijgt. Mensen voelen zich dan sterk verbonden. Vanuit hun hart. Een mooi voorbeeld hoe je gemeenschap kunt vormen.

Ton Roumen is een ervaren coach, retraiteleider en spreker.

Hij publiceert boeken en artikelen over spirituele thema's

Beeld in beeld 8

Oranje-beelden

Deze tweemaandelijks rubriek trekt kriskras door Zeeland op zoek naar bijzondere standbeelden van bekende en minder bekende of juist anonieme mensen. Deze keer: een van de weinige Oranje-beelden in Zeeland en als bonus een bescheiden zoektocht naar de 'rest'.

Emma zetelt in de groene, monumentale omgeving van de Middelburgse Dam.

Er zijn in Nederland pakweg vijfduizend standbeelden van mensen. Daarvan zijn er grofweg vijftig van leden van het koninklijk huis, te beginnen met Willem van Oranje. In Zeeland zijn die twee cijfers respectievelijk tweehonderd – grove schatting; in ieder geval kan deze rubriek nog even vooruit! – en twee. Wat nu, slechts twee koninklijkshuisstandbeelden in het vanouds toch wel Oranjegezinde Zeeland!? Jawel, het is niet anders. Hoewel, als je het ruimer definieert, zijn er vast nog wel meer. Maar eerst naar Middelburg, naar de aldaar tronende koningin-regentes Emma.

Koningin

Emma van Waldeck-Pyrmont van het gelijknamige Duitse vorstendom, werd op 20-jarige leeftijd de tweede vrouw van onze koning Willem III. Dat staat er simpel, maar zo ging het niet. Na het overlijden van zijn eerste vrouw wilde de koning hertrouwen met zijn geliefde, een Franse operazangeres, niet van adel. Zijn ministers staken daar een stokje voor. De eerste geschikte adellijke candidate bleek net ‘vergeven’ te zijn en de volgende twee weigerden.

Om het vorstelijk geslacht niet uit te laten sterven – de twee zoons van Willem III leken niet te gaan trouwen – moest er toch wat gebeuren. Toen ging de 61-jarige Willem, onder republikeinen wel bekend als Koning Gorilla, rondneuzen op een Duits hof te Pyrmont, waar twee huwbare dochters in de aanbieding waren. Aanvankelijk koos hij voor de oudste, maar met de toen 19-jarige Emma klikte het toch beter. En zo werd Emma begin 1879 Koningin der Nederlanden. Arme Emma, zo jong nog en al zoveelste keus.

Regentes, koningin-moeder

Na anderhalf jaar huwelijk beviel Emma in 1880 van prinses Wilhelmina. Toen haar 73-jarige echtgenoot Willem III in 1890 ernstig ziek werd, werd Emma koningin-regentes voor hem. Hij overleed na een paar dagen en daarmee werd Emma koninginregentes voor haar 10-jarige dochter Wilhelmina. Dat bleef ze tot Wilhelmina 18 jaar werd.

Toen werd Emma koningin-moeder, die echter ook weer beoogd regentes was van 1909-1927 voor Juliana, mocht haar moeder Wilhelmina overlijden vóór de kroonprinses 18 jaar werd. Wilhelmina’s eega prins Hendrik werd voor deze taak niet geschikt geacht.

‘Liefelijk beeld’

Het kalkstenen beeld werd drie jaar na Emma’s dood op het Damplein te Middelburg onthuld. Links van Emma’s stoel zien we het wapen van Oranje-Nassau, rechts dat van Waldeck-Pyrmont. Aan de voorkant van de bovenste trede staat: ‘Nederland zij groot in alles waarin ook een klein volk groot kan zijn’. Aan de achterkant is op de rugleuning van de stoel te lezen: ‘Ter nagedachtenis aan hare majesteit Koningin Emma, 1858-1934, opgericht door de ingezetenen van de provincie Zeeland, onthuld door H.M. Koningin Wilhelmina, 6 september 1937, H.J. Etienne beeldhouwer’. Henk Etienne had dit ontwerp eerder ingediend bij de gemeente Den Haag. De jury koos daar voor een ander, wat meer pompeus werk en Middelburg greep zijn kans.

Het Emma-monument te Den Haag (bron: Wikipedia).

Emma was nu gepromoveerd tot tweede keus, in zekere zin. Maar als vorstin was ze enorm geliefd, ook in Zeeland. Bij de onthulling van het ‘liefelijk beeld’ zong een koor het lied ‘In Memoriam H.M. Koningin Emma’, waarin Emma letterlijk werd

toegezongen: ‘Uw hart werd bewogen door armoed en leed.’

Wilhelmina meest beeldrijk

We zagen al dat het aantal beelden van leden van het koninklijk huis mager afsteekt tegen het totaal aantal menselijke standbeelden in Nederland. Toch is de onbetwiste nummer 1 een standbeeld van koninklijken bloede: koningin Wilhelmina heeft minstens zeventien standbeelden. Nummer 2 is Rembrandt (8), nummer 3 Vincent van Gogh (7) en nummer 4 Anne Frank (6). Die vinden we geen van alle in Zeeland. Of... hebben we toch niet ergens een Willemientje staan?

Oranjebeelden in Zeeland

Twee koninklijkshuisbeelden in Zeeland, zo lazen we in de intro. Dat zijn koningin Emma en ... prins Maurits, die sinds 2004 in IJzendijke een potje schaak speelt tegen – de al weggelopen? – Spanjool.

Prins Maurits schaakt te IJzendijke (bron: Wikipedia).

Misschien komt dit opvallende beeld nog wel 's aan bod in deze rubriek, want Maurits' handgebaar en de stelling op het schaakbord vragen daar wel om. Toch is er meer dan deze twee, al ligt het er maar aan hoe nauw je het neemt met definities.

Prins Hendrik is present op de gevel van de voormalige Zeevaartschool te Vlissingen.

Neem je ook een plaquette mee, met het koninklijke hoofd in reliëf dus, dan telt prins Hendrik, de gemaal van Wilhelmina, in de gevel van de voormalige Zeevaartschool aan de Vlissingse boulevard ook mee; hij was blijkbaar wel geschikt genoeg om beschermheer van die opleiding te zijn.

En hadden ‘we’ niet een beeld van koningin Juliana? Jawel, bij het Schippersinternaat in Terneuzen stond dat, maar het beeld werd gestolen in 2001 en het gebouw niet lang daarna gesloopt. Bepaalt u zelf maar of het meetelt...

Koningin Wilhelmina en haar dochtertje Juliana in een hoge nis van het stadhuis te Middelburg. Een net beschermt ze tegen vogels.

Dat geldt ook voor de klapper van deze aflevering, want maar weinig mensen weten dat ‘we’ een beeld hebben van Wilhelmina, nota bene met haar baby Juliana erbij. En nog minder mensen zullen het echt zien. Want ze prijken samen onherkenbaar hoog verheven, maar levensgroot, in een nis van het stadhuis van Middelburg, boven de Vleeshal. Die nis werd door architect Pierre Cuypers in 1910, ongeveer een jaar na de geboorte van de kroonprinses, gevuld met dit beeld.

Standbeelden van drie achtereenvolgende koninginnen, allemaal in onze provinciehoofdstad... misschien zijn we wel ‘rijker’ dan we dachten?

Tekst en foto's: Arend van der Wel

*Ave verum corpus,
natum de Maria Virgine,
Vere passum, immolatum
In cruce pro homine,
Cuius latus perforatum
Fluxit aqua et sanguine,
Esto nobis praegustatum
Mortis in examine.
O Iesu dulcis, O Iesu pie,
O Iesu, fili Mariae!*

*Gegroet waarachtig lichaam
geboren uit de Maagd Maria
dat werkelijk heeft geleden en
voor de mens geofferd is aan
het kruis.
Uit welks doorboorde zijde
water met bloed vloeide.
Wees voor ons een voorsmaak
tijdens de beproefing van de
dood.
O Jezus zoet, O Jezus getrouw,
O Jezus, Zoon van Maria.*

Ave verum corpus is een korte eucharistische hymne uit de veertiende eeuw die door verschillende componisten op muziek is gezet. In de Middeleeuwen werd het gezongen bij de elevatie, het ten hemel heffen, van de hostie na de consecratie. Ook werd het dikwijls gezongen bij de zegening met het heilig Sacrament. Voor de zesde regel gebruikt b.v. Mozart een andere tekst: Unda fluxit et sanguine. De achtste regel wordt ook gezongen als: In mortis examine (King's Choral).

De tekst wordt wel toegeschreven aan paus Innocentius VI en is gebaseerd op een gedicht uit een veertiende-eeuws manuscript uit de abdij van het eiland Reichenau in het Bodensee.

Het gedicht is een meditatie op het katholieke geloof in Jezus' werkelijke tegenwoordigheid in het sacrament van de Eucharistie.

Wolfgang Amadeus Mozart schreef zijn Ave verum corpus (KV 618) voor zijn vriend Anton Stoll die muzikaal assistent was in de parochie van Baden in de buurt van Wenen.

Het werd geschreven om het feest van Sacramentsdag te vieren. Het autograaf is gedateerd op 17 juni 1791. Het gehele stuk omvat slechts zesenvertig maten en is geschreven voor koor, strijkers en orgel.

Mozart schreef het werk tijdens het schrijven aan zijn opera Die Zauberflöte en bij een bezoek aan zijn vrouw Constanze die zwanger was van hem en hun zesde kind droeg. Hij schreef het zes maanden voor zijn dood.

Bronnen: Lyric find, Wikipedia

Rubriek: Waar komen de namen vandaan?

De namen van de maanden

De namen van de maanden hebben we overgenomen van de Romeinen; ze zijn onder meer genoemd naar goden en keizers, dat weten de meeste mensen wel. Maar hoe zat het ook alweer met de maanden januari en februari? December is toch eigenlijk de tiende maand als je op de betekenis van het woord afgaat? Met behulp van Onze Taal (www.onzetaal.nl) zetten we het voor u op een rijtje.

Oorspronkelijk kende de Romeinse kalender maar tien maanden en begon het jaar in maart. De laatste maand van het jaar, december, werd gevolgd door een naamloze winterperiode. Deze twee maanden kregen in de zevende eeuw voor Christus de namen januari en februari. Later werd januari de eerste maand van het jaar.

Januari

Genoemd naar Janus, de god van doorgangen, poorten en in- en uitgangen, ook in de tijd. Algemener werd Janus wel gezien als god van alle begin, en van de

overgang van oud naar nieuw. Janus wordt meestal afgebeeld met twee gezichten: één dat naar voren kijkt, naar de toekomst, en één dat naar achteren kijkt, naar het verleden.

De elfde maand van het jaar werd naar hem vernoemd omdat hij als het begin van een nieuwe periode werd beschouwd – het was namelijk de eerste maand na de winterse zonnenevende. Dat deze maand uiteindelijk de eerste maand van het jaar werd, heeft ook met die associatie te maken.

Februari

Afgeleid van het Latijnse werkwoord *februare*, dat ‘reinigen’ betekent. Letterlijk ‘de maand van het reinigingsfeest’. In deze laatste maand van het oude Romeinse jaar werden reinigingsoffers gebracht.

Maart

Genoemd naar Mars, de god van de oorlog; mogelijk zo genoemd, omdat in het voorjaar de strijd, die ’s winters stillag, weer hervat kon worden.

Overigens kan de vernoeming naar Mars ook te maken hebben met het feit dat hij oorspronkelijk de god van de vegetatie was; in maart komt deze na de winter immers weer op.

April

De herkomst van deze naam is onzeker. Het Latijnse woord was *aprilis*; dit kan komen van een Etruskisch woord dat uiteindelijk teruggaat op de naam *Apphrodite* (de godin van de liefde).

Een tweede mogelijkheid is een verband met het Latijnse werkwoord *aperire*, dat ‘openen’ betekent, ter aanduiding van de ontluikende natuur. Ook wordt wel een verband verondersteld met *apricus*, een Latijns woord voor ‘door de zon beschenen’.

Mei

Naar alle waarschijnlijkheid genoemd naar *Maia*, die in de Romeinse mythologie de moeder van *Mercurius* is, maar oorspronkelijk de godin van de groei.

Een andere theorie is dat de maand genoemd is naar de god *Jupiter Maius*, die groeikracht brengt. De namen *Maia* en *Maius* gaan beide terug op het Latijnse woord *maior*, dat ‘groter’ betekent.

Juni

Deze maand is genoemd naar Juno, de beschermgodin van de vrouw, het huwelijk en de geboorte.

Juli

De legendarische Romeinse veldheer en staatsman Julius Caesar noemde in 44 voor Christus zijn geboortemaand naar zichzelf. De maand heette oorspronkelijk quintilis, oftewel ‘vijfde’, omdat het de vijfde maand was van het jaar, dat immers in maart begon.

Augustus

Genoemd naar keizer Augustus (‘de verhevene’), de eerste keizer van het Romeinse Rijk. Hij haalde in deze maand zijn belangrijkste overwinningen en werd in augustus consul. In 8 voor Christus stemde Augustus ermee in om de zesde maand van het jaar, die tot dan toe sectilis/sextilis (‘zesde maand’) had geheten, voortaan augustus te noemen. Dat Augustus ook in augustus overleed, is toeval.

Ons woord oogst is overigens van augustus afgeleid. Augustus wordt ook wel de oogstmaand genoemd.

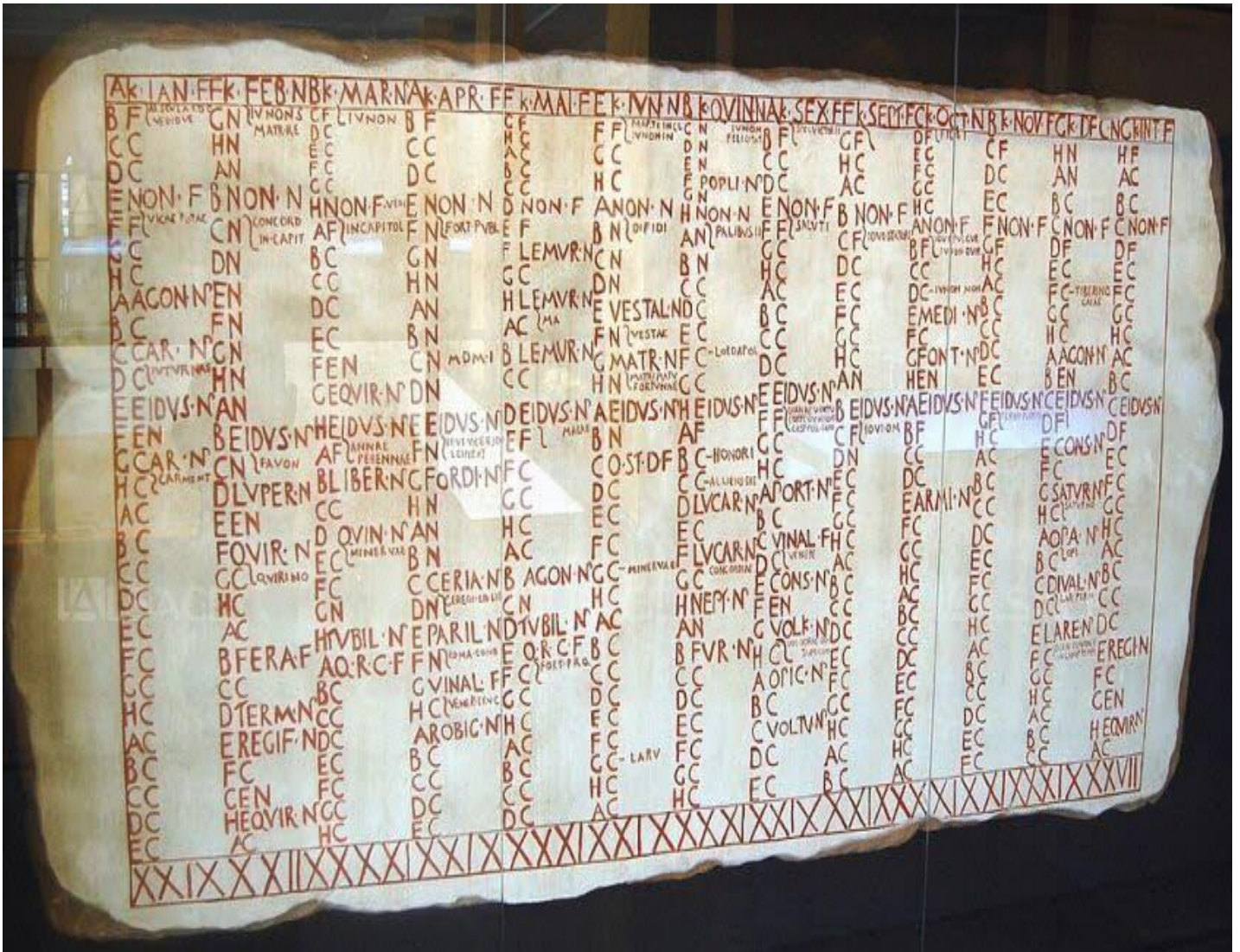
September tot en met december

Deze namen zijn afgeleid van de Latijnse woorden voor zeven (septem), acht (octo), negen (novem) en tien (decem). Deze maanden waren oorspronkelijk immers de zevende tot en met tiende maand van het Romeinse jaar.

Wanneer deze namen in het Nederlands zijn overgenomen, is niet zeker. Het lijkt erop dat dat in de loop van de Middeleeuwen is gebeurd. In teksten uit de dertiende eeuw komen we namelijk zowel woorden als marte (‘maart’) en april tegen als oudere Nederlandse benamingen als herfstmaand, lentemaand en wiede-maand (‘juni’).

Bron: Rob Rijkschroeff

Naar: Onze Taal (www.onzetaal.nl)

Natuur in Zeeland

In de rietvelden van

inlaag
Vlietepolder

Veenmos.

Riet is riet, zou je denken en als je er niet speciaal op let, lijken alle rietplanten gelijk. Maar als je vanaf de dijk over de inlaag voor de Vlietepolder op Noord-Beveland kijkt, zie je een heel scala aan kleurschakeringen in wat op het eerste gezicht misschien een monotoon rietveld lijkt. En dat heeft alles te maken met de ondergrond. Zou je tussen het riet gaan kijken (dat is zeer terecht verboden!) dan zou je zien dat het riet op de ene plaats wortelt in een dik moskussen van veenmos.

Even verderop groeit het riet tussen een mengeling van laddermos en laagblijvende kruiden en op weer een andere plek is er alleen maar water en slik. Geen wonder dat het riet zoveel variatie vertoont.

Baardmannetje.

Maar al mag je het rietveld niet in; vanaf de onderhoudsweg langs de voet van de zeedijk valt genoeg te beleven.

Goed luisteren is daarbij essentieel, want een heleboel dieren hoor je eerder dan dat je ze ziet. Dat geldt zeker ook voor de baardmannetjes. Dat zijn mooie kleurige vogeltjes die door het riet klauteren. Hun kleurige uiterlijk en acrobatische gedrag hebben ze de bijnaam rietpapegaaitjes bezorgd. Leuk aan die baardmannetjes is dat je ze het hele jaar door kunt aantreffen. Dat is natuurlijk geen vanzelfsprekendheid voor een vogel die in het zomerhalfjaar uitsluitend van insecten leeft.

In het najaar vullen de baardmannetjes de maag met een groot aantal kleine steentjes. De maag zwelt sterk op en inwendig groeien harde platen. Zo maakt de baardman zich gereed voor zijn winterdieet, dat uitsluitend bestaat uit zaden van riet. In het volgende voorjaar krimpt de maag weer en verdwijnen de harde platen.

Het geluid van baardmannetjes wordt omschreven als een helder belletje en als er een groep in het riet zit, hoor je soms een compleet klokkenspel. Als je ze eenmaal hoort, is het opsporen van baardmannetjes niet al te moeilijk, mede dankzij hun kleurige uiterlijk.

Rugstreeppad.

In het noordwestelijk deel van de inlaag ligt een grote plas die helemaal dichtgegroeid is met vrij laagblijvend riet. Daar kun je in voorjaar en zomer het krakende geluid van de rugstreeppad horen. Rugstreeppadden roepen het meest in april en mei, maar het afzetten van de eieren gebeurt gedurende het hele zomerhalfjaar. Met wat geluk kom je op het pad langs de inlaag trekkende rugstreeppadden tegen op pad naar een van hun overwinteringsplekken. Ook kan het gebeuren dat grote massa's kleine rugstreeppadjes je pad kruisen.

Kleine watersalamander.

Een enkele keer ontmoet je ook een kleine watersalamander die op zoek is naar een schuilplaats om te overwinteren. Dat gebeurt slechts bij uitzondering, maar we weten dat in het water tussen het riet duizenden salamanders leven. Dat bleek toen één van de plassen in een heel nat najaar werd droog gepompt om het riet te kunnen maaien. Dat was haast uitgelopen op een enorme ramp voor de kleine watersalamanders, maar gelukkig werd hun aanwezigheid tijdig opgemerkt, zodat de dieren in veiligheid gesteld konden worden.

Watteral.

Soms klinkt uit de rietvelden een ijzingwekkend gekrijs. Als argeloze wandelaar denk je dat er in het moeras een dier of mens in doodsnood verkeert. Maar dat is slechts het gekrijs van de watteral. Die doet zijn naam moeras-varken alle eer aan! Je kan ze het hele jaar door horen, maar je krijgt deze verborgen levende moerasbewoners maar zelden te zien. De meeste kans heb je nog als het riet pas gemaaid is en sommige

rallen verdwaasd op zoek zijn naar een nieuwe schuilplaats. Ook bij strenge kou komen ze soms tevoorschijn. Jaarlijks wordt slechts een deel van het riet gemaaid, want veel bewoners, zoals de baardman en de watteral hebben een voorkeur voor over-jarig riet. Anderzijds gedijt het zeldzame veenmos juist het beste waar het riet geregeld gemaaid wordt. Goed natuurbeheer is vaak een kwestie van compromissen!

Het hele jaar door zijn in de inlaag voor de Vlietepolder kiekendieven te vinden. De bruine kiekendief is hier jaarlijkse broedvogel en soms blijft deze soort ook in de winter present. Maar dan is ook de blauwe kiekendief te zien. Voor winterwaarnemingen van kiekendieven is vooral de late namiddag kansrijk. De kiekendieven hebben tussen het riet hun vaste slaapplaats.

Tekst en foto's: Chiel Jacobusse.

Bruine kiekendief.

Chiel Jacobusse was 43 jaar werkzaam voor Stichting Het Zeeuws Landschap en 36 jaar lang lid van de redactie van het tijdschrift Zeeuws Landschap. Hij werd mede door zijn publicaties in het tijdschrift van de stichting en in de PZC een bekend fotograaf en auteur/publicist.

Hij heeft veel boeken geschreven en geïllustreerd over de flora en fauna van Zeeland. Ook een 5-tal boeken in de serie Fauna Zeelandica komen van zijn hand. De liefde voor de natuur werd hem van huis uit met de paplepel ingegoten.

'Ik ben bij je'

The Passion 2025, donderdag 17 april, Terneuzen

Het is 1973. Overmand door emoties. De film *Jesus Christ Superstar*. Meer dan vijftig jaar later voel ik nog steeds sympathie voor degene die voor het eerst niet afgeschilderd werd als verrader: Judas Iskariot.

Het (literair) perspectief is bepalend voor de manier waarop je een mening en oordeel vormt over de betrokken personages. Daarnaast spelen leeftijd, kijk- en leeservaring en je opvoeding en je karakter vast ook een grote rol.

Al schrijvend herinner ik me ook een meeslepende uitvoering van *Slepend door Jeruzalem* o.l.v. Albert Arens in de jaren 90 in Nijmegen. Het maakte dusdanig veel indruk dat we het zijn gaan zingen met het Regionaal Jongerenkoor. Op Goede Vrijdag in Ovezande en Goes. Het jongerenkoor Heinkenszand blaast de traditie dit jaar nieuw leven in.

De processies in de Semana Santa in sfeervolle Spaanse steden als Valencia, Malaga en met name Sevilla hebben een onuitwisbare indruk op mij gemaakt. In Sevilla vertrok er iedere avond wel een processie uit een parochiekerk. De muziek op zondag was verreweg het mooist: je kon het verdriet van Maria voelen in het geluid van de blazers.

Het zal u niet verbazen dat ik fan van het eerste uur ben van *The Passion*, dat dit jaar voor de vijftiende keer plaatsvindt. In Terneuzen, waar dit evenement op het gemeentehuis met een gigantische sticker wordt aangekondigd.

Ik ben bij je

'The Passion is de muzikale paasvertelling voor iedereen. Het thema dit jaar is: ik ben bij je. In een wereld waar politieke spanningen, maatschappelijke vraagstukken en conflicten de boventoon voeren, is

dit thema actueler dan ooit', zo valt op de website van KRO-NCRV te lezen.

The Passion wordt vanaf het Stadhuisplein in Terneuzen uitgezonden op Witte Donderdag 17 april om 20.30 uur bij KRO-NCRV op NPO 1.

Geen diepgang?

Op Omroep Zeeland valt te lezen dat een aantal protestantse kerkgemeenten uit Zeeuws-Vlaanderen zich kritisch gaat uitlaten tijdens *The Passion*. Het paasverhaal zou door de KRO-NCRV te uitbundig verteld worden. Er zijn reacties te horen als: 'We vinden het gewoon verdrietig dat dit de tendens blijkt te worden in Nederland' en 'We zijn als kerk toch wel bedroefd dat het op deze wijze plaatsvindt.'

'We vinden dat dit op een ingetogen manier moet gebeuren, met de nodige eerbied.'

Jongeren die gewend zijn op tv naar *The Passion* te kijken, vinden het juist leuk dat het spektakel dit jaar in Terneuzen gehouden wordt. Zo zijn ze benieuwd naar de herkenbare plekken. 'Mijn moeder kijkt normaal op tv en heeft me gevraagd om het samen in de stad te beleven.' Een ander lijkt het juist lastig het verhaal te kunnen volgen tussen die mensenmenigte in de stad. Ook een zorg: al die mensen van buiten en het gebrek aan hotelaccommodatie in de stad.

'The Passion? Komt dat hier in Terneuzen?' Naast een enkele reactie als deze, blijkt *The Passion* behoorlijk bekend onderen jongeren. Iedereen die ervan gehoord heeft, is er enthousiast over.

De gemeente Terneuzen heeft verschillende inwoners en instanties benaderd voor opnames. 'Vooraf weten we niet wat er precies gaat gebeuren, het is best wel geheim. Ook de route is volgens mij nog niet bekend in verband met de veiligheid.'

En ook onder de (christelijke) jeugd zijn kritische geluiden te horen: 'Ik vind het onzin; veel mensen die dan ineens doen alsof ze heel christelijk zijn. Ik kijk er ook niet naar op tv.' Een ander kritisch geluid: 'The Passion op tv gaat over vrede en elkaar lief vinden, maar voor ons gaat het veel verder.'

Wat mij ieder jaar weer diep treft, zijn de interviews met de mensen die toelichten waarom zij meelopen achter het kruis.

Rob Rijkschroeff

De dierenbescherming wil af van spreekwoorden die kwetsend zijn voor dieren: 'mierenneukers' en 'twee vliegen in één klap' moeten geschrapt worden uit de Dikke van Dale. De Partij voor de Dieren wil het schaakspel verbieden, omdat het in deze tijd niet past om kinderen te leren 'een paard te slaan' of 'een paard op te offeren'. Na de PvdD wordt er nu ook een Partij voor de Planten opgericht.

Allemaal 1 aprilgrappen waarmee wij ons in de loop der jaren voor de gek lieten houden. Het vieren van 1 april is geen typisch Nederlands verschijnsel. Met aprilgrappen mag je vrienden, bekenden en kinderen op het verkeerde been zetten. Dat gebeurde in eerste instantie in kleine kring: in het gezin, op school of op het werk. Inmiddels is de 1 aprilgrap het meest populair in de media. Ieder jaar weer wedijveren kranten en radio- en televisiezenders met elkaar om de meest vindingrijke aprilgrap. Daarbij wordt vaak geprobeerd mensen naar een bepaalde plek te lokken door ze iets bijzonders of aantrekkelijks in het vooruitzicht te stellen.

Net echt

De grap moet net echt lijken. Op 1 april mogen mensen elkaar voor de gek houden. Iedereen, ongeacht leeftijd of status, kan slachtoffer of grappenmaker zijn. Belangrijk is wel om een grap te verzinnen die zo echt lijkt dat iedereen erin trapt. Eén van de meest voorkomende vormen van de 1 aprilgrap is dat iemand op pad gestuurd wordt voor iets wat niet bestaat. Om een kilo muggentongetjes te kopen bijvoorbeeld. Of om een doosje stippelijntjes of het dossier met het vijfde kwartaal te halen.

Het vieren van 1 april is een traditie met een eerbiedwaardig verleden. De eerste keer dat een 1 aprilgrap benoemd wordt, is in een Franse bron uit 1508. De oudste Nederlandse bron dateert uit 1565. Het is een parodie van de rederijker Eduard de Dene en gaat over een knecht, die het plan van zijn baas, om hem op 1 april voor de gek te houden door heeft.

‘Op 1 april verloor Alva zijn bril’ is dus niet de oorsprong van de grap. Al zal Alva wel op zijn neus gekeken hebben. De Hertog van Alva verloor in 1572 Brielle aan de watergeuzen. Een gebeurtenis die nog steeds niet vergeten is in Den Briel.

In de media

De aprilgrappen in de media zijn ontstaan in de jaren zestig van de vorige eeuw.

Er ontstond ook een 1 April Genootschap dat jarenlang de *Loeres* uitloofde voor de beste 1 aprilgrap van dat jaar.

Klassiek werd de grap met het bericht dat zwartkijkers vanaf de straat opgespoord konden worden. Mensen die wel een televisie of radio bezaten, maar geen kijken en luistergeld betaalden, konden de detectie alleen voorkomen door het apparaat in aluminiumfolie in te pakken. De rollen aluminiumfolie waren niet aan te slepen.

De serie aprilgrappen is eindeloos. Het jeugdjournaal meldde ooit dat premier Balkenende mee zou spelen in de nieuwste Harry Potter-film. Dierenpark Emmen berichtte over de geboorte van een geblokte zebra en Diergaarde Blijdorp verspreidde het bericht dat het van plan was zijn haaien te milkorven.

Dichter bij huis

Voor kinderen gaat er nog altijd niets boven het ‘je veter zit los’ of ‘er zit een vlek op je jas’ en het daarna op luide toon met een stralende lach roepen: ‘1 april!’

Onderstaande grap is zeer herkenbaar en extra leuk, omdat uiteindelijk het ogenschijnlijke slachtoffer de grappenmaker te slim af: *de bedrieger bedrogen!*

Naar: Ineke Strouken: *Dit zijn wij. De belangrijkste 100 tradities van Nederland*, p. 104-106

Foto's: Kakhiel, www.kickersite.nl

Vogelvrij

Vogelvrij of Vrij als een vogel? Het is maar hoe je het interpreteert. Maar hoe vreemd het misschien is: een vogel wordt altijd met vrijheid of vrij zijn bekeken. Wat eigenlijk niet kan, want er zijn genoeg vogels die hun bestaan “in gevangenschap” doorbrengen. Denk eens aan de papegaaien die hun leven vaak moeten slijten op een stokje in een kleine of grote kooi in een dierentuin of kinderspeelpark. Of bij mensen thuis. Denk ook eens aan al de kanariepieten en soortgenoten die in een kooitje of wat grotere kooi hun dagen moeten slijten. Dat ter opvrolijking van de mensenkinderen die de “zorg voor hen op zich hebben genomen.”

Dus zó vrij is het vogelleven niet. We denken van wel als we ze zo door de lucht zien zwieren van het ene doel naar het andere. Maar doen ze dat bewust of op instinct? Je zou toch zeggen dat ze dat op een of andere manier ingefluisterd krijgen. “Je moet nu naar die en die tak in die en die eikenboom en vandaar naar de bovenste tak van de lindeboom die vlak bij het zwembad staat. En als er mensenkinderen zijn die hun resten van gekookte aardappels in hun tuin deponeren, mag je er direct op af vliegen. En je niet laten weggagen door soortgenoten als meeuwen of uilen. En die tak bij dat zwembad mag dan ook wachten. Daar kom je nog wel eens.

Ja, vogelvrij. Er zijn ook mensen die zich vogelvrij voelen en dat in hun dagelijkse leven ook toepassen. Die zich weinig of niets aantrekken van de wetten en regels die gelden in het land waar zij hun verblijfplaats hebben en zich daar zo vrij als een vogeltje voelen.

De allermeeste schepselen (Gods) op deze aardbol zijn van mening dat ieder vrij mens moet kunnen zeggen wat zij of hij wil en moeten kunnen gaan of staan waar ze zich thuis voelen. Maar heel ontzettend veel mensen zeggen of doen toch niet altijd alles wat in hun gedachten opkomt. Die vinden dat je die vrijheid zo af en toe eens niet moet toepassen. Ook al voel je je vogelvrij.

De beroemde Duitse dichter/schrijver Goethe omschreef dat als volgt: In der *Beschränkung zeigt sich erst der Meister.* Dit betekent: ‘binnen de beperking toont zich pas (dus voor het eerst) de meester. Je hebt wel alle vrijheid om iets te zeggen of te doen, maar misschien is het beter dat je dat niet doet. Dat je je nu eens niet als een ‘vrije vogel’ gedraagt. Je kunt je wel zo voelen, maar eigenlijk ben je het op dit moment (net) niet. Je bent immers gebonden door de wetten en regels van het land waarin je die vrijheid probeert waar te maken.

Maar in werkelijkheid doe je aan “Vrijheid in gebondenheid”. Je voelt je wel vrij, maar gebruikt die vrijheid nu eens even niet. Niet omdat je je in een dystopische maatschappij bevindt, maar juist in een maatschappij die wel utopisch is ingesteld. Wat betekent het woord ‘dystopisch dan eigenlijk? Ik heb er lang naar moeten zoeken, maar na lang zoeken het uiteindelijk toch gevonden. In gewoon Nederlands betekent dat “anti utopisch”. Dat je niet veel of helemaal nikskeniets van de toekomst verwacht. Als dat laatste werkelijk het geval is, ben je ook geen “vrije vogel” in een maatschappij met goede toekomstverwachtingen.

Dan ben je juist een “vogel” in een uiterst negatieve maatschappij. En daar zitten we nu bepaald niet op te wachten. We snakken toch al zo ontegenwoordig veel naar vrede, rust, beschaving, medemenselijkheid. Dus naar de mogelijkheid om je een “vrije vogel” te voelen. Ook al is dat misschien in gebondenheid. Een gebondenheid overigens die je in heel veel dingen “vrijlaat”. Zodat je toch een “vrije vogel” bent en je je vogelvrij voelt.

Augustinus

'Heinkenszandse borrelpraat'

Op 5 maart 2025 vond de vrijwilligersmiddag van de Heinkenszandse Bond voor Senioren plaats in De Panhoeve in 's-Heer Arendskerke. Met zestien enthousiaste deelnemers werd het een gezellige en geslaagde bijeenkomst.

De middag begon met een korte welkomstspeech waarin Riek van Zeventer de vrijwilligers bedankte voor hun werk en betrokkenheid. Vervolgens werd iedereen verwelkomd met een kopje koffie en een heerlijke petitfour. Er was volop gelegenheid om bij te praten en ervaringen te delen. Later op de middag werd er een drankje geserveerd, vergezeld van een lekkere borrelplank.

De sfeer was ontspannen en gezellig, en de vrijwilligers genoten zichtbaar van de waardering die ze kregen voor hun inzet. Al met al een middag, die zeker voor herhaling vatbaar is!

Tekst en foto's: Annelies Martens

De 'winterblues' is zo weer voorbij!

Sophie staart uit het raam. De regen tikt zachtjes tegen het glas, terwijl de grijze wolken de lucht bedekken. Alweer de zoveelste dag zonder zonlicht. Ze voelt zich zo moe, lusteloos en heeft nergens zin in.

De energie die ze in de zomer had, lijkt volledig verdwenen. Dit gebeurt haar elk jaar weer zodra de herfst begint en pas in de lente voelt ze zich beter. "Winterblues," noemt haar vriendin Laura het.

Ze zucht en neemt nog een hap van haar chocoladecroissant. De trek in zoetheid is niet te stoppen. Ze weet dat ze eigenlijk een stuk fruit moet nemen, maar ze kan de verleiding niet weerstaan. Ze wil slapen, de hele dag door, maar zelfs als ze dat doet, blijft ze moe. Sociale afspraken slaat ze steeds vaker af.

Het kost haar te veel moeite en energie om gezellig te doen. Op een middag, terwijl Sophie onder een dekentje op de bank ligt, belt Laura haar op. "Sophie, ik weet hoe je je voelt. Vorig jaar had ik precies hetzelfde. Maar ik heb iets ontdekt wat echt helpt!" "Echt? Wat dan?", vraagt Sophie met enige reserve.

"Licht! Ik bedoel: daglicht én lichttherapie. Je moet echt proberen meer buiten te komen, al is het maar een kwartiertje per dag. En als dat niet genoeg helpt, bestaat er een speciale lamp die daglicht nabootst. Ik heb er eentje gekocht en geloof me, het werkt!" Sophie rolt met haar ogen. "Laura, het is koud en nat buiten. Daar word ik echt niet vrolijk van."

Die avond kan Sophie de woorden van Laura niet uit haar hoofd zetten. Wat als ze gelijk heeft? Ze besluit het een kans te geven. De volgende ochtend dwingt ze zichzelf om een korte wandeling te maken, zelfs al voelt ze zich moe. De frisse lucht doet haar goed, al is het nog steeds bewolkt.

Ze houdt vol. Elke dag gaat ze even naar buiten, ook al is het maar tien minuten. Na een paar dagen merkt ze dat ze zich iets lichter in haar hoofd voelt.

Uit nieuwsgierigheid koopt ze een daglichtlamp en gaat ze elke ochtend een half uur voor de lamp zitten terwijl ze haar koffie drinkt. Tot haar verbazing werkt het. Ze voelt zich minder slaperig en haar stemming verbetert langzaam.

Daarnaast begint ze op advies van Laura vitamine D-supplementen te nemen. Binnen enkele weken merkt ze dat haar energie langzaam terugkeert. Ze heeft weer zin om dingen te ondernemen en pakt haar oude routine weer op.

Als ze op een dag door het park loopt en de eerste knoppen aan de bomen ziet verschijnen, realiseert ze zich dat de winter bijna voorbij is. Ze glimlacht. Dit keer heeft ze de winterblues niet laten winnen. En volgend jaar? Inmiddels weet ze precies wat haar te doen staat.

De winterblues is zo weer voorbij, het voorjaar komt er weer aan.

Tekst: Jan van den Boom. Foto's: Shutterstock.

Wat is de 'winterblues'?

Iemand met een winterdepressie voelt zich vaak iedere herfst en winter erg somber en moe. Ook zijn er andere depressieve klachten. In het voorjaar verdwijnen deze klachten weer.

In de herfst en de winter is het daglicht zwakker. Ook is het minder lang licht en de zon komt later op. Dit kan ervoor zorgen dat iemand zich wel eens somber voelt en meer behoefte heeft aan slapen en eten. Dit noemen we ook wel een winterdip of de 'winterblues'. Als deze klachten ieder jaar weer terugkomen en er zijn ook nog andere depressieve klachten dan kan er sprake zijn van een winterdepressie.

Oproep voor HUBA

(Hulp Belasting Aangiften)

Op dit moment (maart/april) zijn onze HUBA's weer op pad om de hulpvragers bij het invullen van de IB 2024 te helpen. Aanvragen voor hulp worden er steeds meer, maar jammer genoeg komen we zo langzamerhand vrijwilligers te kort. Daarom deze oproep voor aanmelding als vrijwilliger (HUBA).

Het is een dankbare taak waarvoor de hulpvragers veel waardering hebben.

Is het wat voor u? Bekijk onderstaande profiel en taken belastinghulp IB.

Uiteraard horen wij heel graag van u!

Gevraagd

Profiel en taken belastinghulp IB

Funcie

Uitvoeren van (organisatorische) werkzaamheden volgens de richtlijnen rondom invullen van eenvoudige belasting- en toeslagformulieren voor AOW-gerechtigden. De belastinghulp maakt als vrijwilliger deel uit van een lokale afdeling. Op de belastinghulp zijn de rechten en plichten van het vrijwilligersbeleid van toepassing. Hierin zijn onder andere overlegsituaties geregeld.

Taken

- Volgen van een eenmalige starterscursus.
- Volgen van een jaarlijkse terugkomdag waarbij u vooraf een opgave op de website van het Kennisnetwerk van de Belastingdienst maakt.
- Nakomen van afspraken met aangemelde leden.
- Invullen belastingformulieren en toeslagen.
- Nazorg verlenen.
- Desgevraagd deelnemen aan evaluaties.

Profiel

Om in aanmerking te komen als nieuwe belastinghulp vragen wij leden uit uw afdeling die:

- Ervaring hebben met het werken met computer/laptop en internet en deze up-to-date hebben.
- In het bezit zijn van een e-mailadres, DigiD, mobiele telefoon, computer en internetaansluiting.
- Ervaring hebben met het invullen van belastingaangiften, uw eigen aangifte telt hierbij mee.
- Interesse hebben in de Wet Inkomstenbelasting 2001.
- Interesse hebben in de zorg- en de huurtoeslag.
- Bereid zijn om, naast enige zelfstudie, de jaarlijkse terugkomdag voor belastinghulpen te volgen, voor fiscaal nieuws en onderlinge kennisuitwisseling.
- De mogelijkheid hebben om de aangiften inkomstenbelasting via internet te verzenden.
- In ieder geval beschikbaar zijn in de aangifteperiode die loopt van februari tot mei.
- Minimaal 20 aangiften kunnen verzorgen door middel van spreekuur of huisbezoek.
- Enthousiasme hebben voor en interesse in ontwikkelingen op belastinggebied.
- Voor tenminste 3 jaar beschikbaar zijn als invuller van de afdeling.

Wij bieden:

- Zinvol en boeiend vrijwilligerswerk.
- Een opleidings- en jaarlijkse terugkomdag.
- Toegang tot relevante fiscale informatie via onze website.
- Ondersteuning door fiscalisten vanuit het provinciaal coördinatiepunt.

Voor inlichtingen e.d.: informeer bij de secretaris van uw afdeling.

Muzikale Bingo

Senioren Vereniging Goes

Op 20 maart 2025 heeft Senioren Vereniging Goes met 75 leden een geweldige middag beleefd.

Na het officiële gedeelte, de Algemene Ledenvergadering, werd het een dolle en feestelijke boel.

Het duo Anita en Ed verzorgde voor ons een muzikale Bingo. De Bingo ging gepaard met songs die geraden en aangekruist moesten worden op het speciale bingo-formulier. Het waren allemaal bekende liedjes waarbij volop meegezongen werd. Het was net een groot mannen- en dameskoor.

Anita en Ed namen door hun enthousiasme de zaal volledig mee. Het was hartstikke leuk om op deze manier elkaar te ontmoeten en zodoende gezamenlijk een hele leuke middag te beleven.

De reacties waren dan ook zeer positief.

Tekst en foto's: Wim Copper

van oeveren reizen

50-PLUS BUSPROGRAMMA

Boek nu zorgeloos uw vakantie

- ☑ Inclusief alle entreegelden
- ☑ Inclusief kofferservice
- ☑ AED en gratis wifi
- ☑ Zeer luxe touringcars
- ☑ Binnen onze regio wordt u thuis opgehaald

Van Oeveren Reizen Zierikzee — 0111- 414348 of www.vanoeveren.nl